

Vejledning om kompetencevurdering i specialuddannelse af psykologer i børne- og ungdomspsykiatri og psykiatri

Dato	Sagsbehandler	e-mail	Sagsnr.
25. januar 2012	Stine Whitehouse	Stine.Whitehouse@stab.rm.dk	1-30-72-162-09

1. Indledning

Denne vejledning indeholder rammer og hovedprincipper for kompetencevurdering med særlig vægt på de situationer, hvor kompetencer ikke opnås som planlagt eller hvor uddannelsesforløb ikke kan godkendes. Vejledningen gælder for introduktions- og hoveduddannelsesforløb til specialpsykolog i børne- og ungdomspsykiatri og i psykiatri. Vejledningen er udarbejdet af sekretariatet for specialpsykologuddannelsen.

2. Uddannelsesplan

I henhold til § 9, stk. 3 i Sundhedsstyrelsens bekendtgørelse nr. 1303 af 25. november 2010 om specialuddannelse af psykologer i børne- og ungdomspsykiatri og psykiatri påhviler det uddannelsesstedet at sikre rammerne for kompetenceudviklingen. Dette sikres bl.a. gennem udarbejdelse af en individuel uddannelsesplan for den uddannelsessøgende psykolog. Uddannelsesplanen udarbejdes af ansættelsesstedet og den uddannelsessøgende psykolog i fællesskab indenfor rammerne fastsat i uddannelsesprogrammet.

Uddannelsesplanen er en individualisering af uddannelsesprogrammet for den enkelte uddannelsessøgende psykolog, og indeholder en plan for hvornår og hvordan kompetencerne konkret erhverves på det enkelte ansættelsessted, herunder også i forbindelse med kurser og fokuserede ophold.

Uddannelsesplanen har til formål at understøtte kompetenceudviklingen ved at rette fokus i uddannelsesforløbet mod erhvervelse af kompetencer i takt med udviklingen af den uddannelsessøgende psykologs aktuelle kompetenceniveau og i takt med ansættelsesstedets mulighed for at give uddannelses tilbud. Ansættelsesstedet og den uddannelsessøgende psykolog skal i fællesskab arbejde for den nødvendige progression i kompetenceudviklingen og opnåelse af en stigende selvstændighed for den uddannelsessøgende psykolog i opgavevaretagelsen.¹

Det skal fremgå af uddannelsesplanen, hvornår den uddannelsessøgende psykolog skal deltage i hvilke teoretiske kurser. Kurserne skal tænkes ind som en del af den samlede kompetenceudvikling. Hvis tidspunktet for afholdelse af et obligatorisk kursus ikke kendes

¹ jævnfør § 9, stk. 3 i Sundhedsstyrelsens bekendtgørelse nr. 1303 af 25. november 2010.

ved udarbejdelse af uddannelsesplanen, skal det fremgå på hvilket tidspunkt deltagelse i kurset senest skal være besluttet. Ansættelsesstedet har sammen med den uddannelsessøgende psykolog ansvar for, at obligatoriske kurser er gennemført og godkendt inden afslutning af uddannelsesforløbet.

Uddannelsesplanen udarbejdes af ansættelsesstedet og den uddannelsessøgende psykolog i fællesskab umiddelbart efter tiltrædelse i hvert delforløb og skal foreligge godkendt af uddannelsesstedet og den uddannelsessøgende psykolog senest 4 uger efter påbegyndelse af hvert delforløb.

Uddannelsesplanen er et dynamisk værktøj, og ansættelsesstedet og den uddannelsessøgende psykolog har et fælles ansvar for at uddannelsesplanen løbende udvikles og justeres. Mindre justeringer kan aftales mundtligt mellem den uddannelsessøgende psykolog og vejleder.

Når der i et uddannelsesforløb indgår flere delforløb, skal gennemførelsen af hvert delforløb senest være godkendt ved påbegyndelsen af næste delforløb. Undtagelse herfra kan kun ske, såfremt der mellem ansættelsesstederne for de pågældende delforløb indgås aftale herom og der udarbejdes en justeret uddannelsesplan, som godkendes af begge ansættelsessteder og den uddannelsessøgende psykolog (se afsnit 5). Dog skal introduktionsuddannelsen altid være gennemført og godkendt inden påbegyndelse af hoveduddannelsesforløbet.

3. Vurdering af den uddannelsessøgende psykolog

Under hvert delforløb har ansættelsesstedet ansvar for, at den uddannelsessøgende psykolog løbende vurderes. Både ansættelsesstedet og den uddannelsessøgende psykolog har pligt til at være opmærksomme på, om opnåelse af kompetencer sker som planlagt i uddannelsesplanen.

I forbindelse med den løbende uddannelsesproces er det vigtigt, at enhver aftale eller lignende mellem den uddannelsessøgende psykolog og ansættelsesstedet, der er af betydning for uddannelsesforløbet og erhvervelse af kompetencer, foreligger dokumenteret i skriftlig form. Ansættelsesstedet har ansvaret for at en sådan dokumentation foreligger. Den uddannelsessøgende psykolog skal altid have mulighed for at kommentere den skriftlige dokumentation.

4. Dokumentation

Alle opnåede kompetencer, der er knyttet til det enkelte delforløb, skal attesteres af vejleder eller den uddannelsesansvarlige specialpsykolog i logbogen med dato og underskrift ud for den enkelte kompetence. Der skal afsluttes med ansættelsesstedets stempel og den uddannelsesansvarliges læselige underskrift for hvert delforløb.

Hvis alle planlagte kompetencer i det pågældende delforløb ikke erhverves, skal der indgås ny aftale mellem den uddannelsessøgende psykolog og de pågældende ansættelsessteder om, hvorledes de manglende kompetencer opnås. Logbog, evt. indgåede aftaler, attestation for tidsmæssig gennemført delforløb og godkendt teoretisk

uddannelse er den formelle dokumentation for at kunne søge om hhv. videre optagelse på hoveduddannelsesforløb og godkendelse som specialpsykolog i hhv. børne- og ungdomspsykiatri og psykiatri.

Attestation for tidsmæssigt gennemført delforløb kan tidligst underskrives 14 dage inden afslutning af det delforløb, attestationen vedrører.

5. Justering af uddannelsen

Hvis kompetencer ikke opnås som planlagt, har ansættelsesstedet ansvaret for at uddannelsesplanen justeres. Den justerede uddannelsesplan skal angive hvornår og hvordan manglende kompetencer kan opnås.

Vurderer ansættelsesstedet, trods én eller flere justeringer i uddannelsesplanen, at der er risiko for at kompetencerne i henhold til uddannelsesprogrammet ikke kan opnås indenfor den fastsatte tidsramme, indkalder ansættelsesstedet til en samtale med den uddannelsessøgende psykolog. Den uddannelsessøgende psykolog skal forinden informeres om samtalens karakter og emne og tilbydes mulighed for at have en bisidder med til samtalen. På grundlag af samtalen udarbejder ansættelsesstedet en justeret uddannelsesplan og et referat af samtalen. Uddannelsesplan og referat skal foreligge senest 2 uger efter samtalen og godkendes af den uddannelsessøgende psykolog.

Hvis der ikke opnås enighed om den justerede uddannelsesplan skal sagen foreligges Sekretariatet for Specialpsykologuddannelsen, der træffer afgørelse på baggrund af faglig indstilling fra det psykologfaglige uddannelsesudvalg i det pågældende speciale.

Ansættelsesstedet fastlægger en tidsplan for opfølgende samtaler mellem ansættelsesstedet og den uddannelsessøgende psykolog og evt. bisidder. Første samtale skal være afholdt senest 6 uger efter justering af uddannelsesplanen. Ved denne samtale vurderes, om de aftalte kompetencer er eller forventes opnået som planlagt samt om evt. øvrige aftaler er overholdt.

Hvis ansættelsesstedet og/eller den uddannelsessøgende psykolog vurderer, at det ikke er muligt at opnå en eller flere kompetencer på det pågældende ansættelsessted, orienteres Sekretariatet for Specialpsykologuddannelsen med henblik på eventuel justering af uddannelsesforløbet og uddannelsesplanen for den uddannelsessøgende psykolog.

5.1 Kompetencer opnået som planlagt

Hvis det ved den opfølgende samtale konstateres at manglende kompetencer er eller forventes opnået som planlagt i den justerede uddannelsesplan, fortsætter den uddannelsessøgende psykolog sit uddannelsesforløb efter den justerede uddannelsesplan og der foretages løbende vurdering af den uddannelsessøgende psykolog.

5.2 Kompetencer ikke opnået som planlagt

Hvis det ved den opfølgende samtale konstateres, at kompetencerne ikke er eller forventes opnået som planlagt, er der følgende muligheder;

1) Hvis ansættelsesstedet vurderer at manglende kompetencer kan opnås ved endnu en justering af uddannelsesplanen, gøres dette som beskrevet ovenfor.

2) Hvis ansættelsesstedet vurderer at manglende kompetencer ikke kan opnås indenfor den planlagte tid for det pågældende delforløb, er der følgende muligheder;

- Aftale om at manglende kompetencer opnås i næste delforløb: Vurderer ansættelsessteder, under drøftelse med uddannelsessøgende psykolog, at manglende kompetencer kan opnås i næste delforløb, kan ansættelsesstedet aftale med ansættelsesstedet for næste delforløb, at manglende kompetencer skal indgå i uddannelsesplanen i dette næste delforløb. Aftalen mellem de to ansættelsessteder skal foreligge skriftligt. Det ansættelsessted, hvor kompetencerne oprindeligt skulle have været opnået, sender en kopi af aftalen til Sekretariatet for Specialpsykologuddannelsen, som godkender aftalen.
- Aftale om at manglende kompetencer opnås ved forlænget ansættelse på samme ansættelsessted: Vurderer ansættelsessteder, under drøftelse med uddannelsessøgende psykolog, at manglende kompetencer bedst opnås ved forlængelse af ansættelsen, kan der indgås aftale herom. Aftalen skal være skriftlig og indeholde en justeret uddannelsesplan for hvornår og hvordan de manglende kompetencer kan opnås. Varigheden af den forlængede ansættelsestid (erstatningsansættelse) aftales mellem den uddannelsessøgende psykolog og ansættelsessted(er) og godkendes af Sekretariatet for Specialpsykologuddannelsen efter faglig indstilling fra det psykologfaglige uddannelsesudvalg for det relevante speciale.
- Aftale om at manglende kompetencer opnås ved forlænget ansættelse på andet ansættelsessted: Vurderer ansættelsesstedet og den uddannelsessøgende psykolog at manglende kompetencer bedst opnås gennem forlænget ansættelse (erstatningsansættelse) på et andet ansættelsessted, kan der indgås aftale herom. Aftalen skal indeholde en justeret uddannelsesplan for hvornår og hvordan manglende kompetencer opnås. Varigheden af erstatningsansættelsen aftales mellem den uddannelsessøgende psykolog og ansættelsessted(er) og godkendes af Sekretariatet for Specialpsykologuddannelsen efter faglig indstilling fra det psykologfaglige uddannelsesudvalg for det relevante speciale. Forlænget ansættelse kan kun finde sted på et andet ansættelsessted, hvor der hvor der foreligger et godkendt uddannelsesprogram, og hvor den justerede uddannelsesplan godkendes.

For procedure for ændring af ansættelses- og uddannelsesaftaler, se vejledning på hjemmesiden: www.specialpsykologuddannelsen.dk

3) Hvis ansættelsesstedet vurderer, at den uddannelsessøgende psykolog, trods justeringer af uddannelsesplanen, ikke kan opnå de krævede kompetencer, godkendes delforløbet ikke af ansættelsesstedet. Skriftlig meddelelse herom sendes til den uddannelsessøgende psykolog og Sekretariatet for Specialpsykologuddannelsen.

I meddelelsen skal angives de væsentligste grunde til at delforløbet ikke har kunnet godkendes. Der skal i videst mulig omfang henvises til eksisterende dokumentation – mødereferater, vurderingsreferater, justerede uddannelsesplaner o. lign. – der belyser uddannelsesforløbet og bestræbelserne for at opnå de krævede kompetencer. Endvidere skal den uddannelsessøgende psykolog gøres bekendt med klageadgang, jævnfør afsnit 7.

Ved manglende godkendelse af delforløb skal uddannelsesstedet tilbyde den uddannelsessøgende psykolog vejledning om det videre uddannelsesforløb.

Hvis et ansættelsessted vurderer, at ansættelsesforholdet ikke kan fortsætte indtil udløb af ansættelsen og ønsker at opsiges den uddannelsessøgende psykolog, gælder almindelige ansættelsesretlige regler. Ved opsigelsen ophører ansættelsesstedets uddannelsesmæssige forpligtelser.

6. Obligatorisk teoretisk uddannelsesprogram og kompetencevurdering

I henhold til § 11 i Sundhedsstyrelsens bekendtgørelse nr. 1303 af 25. november 2010 om specialuddannelse af psykologer i børne- og ungdomspsykiatri og psykiatri indgår et obligatorisk teoretisk uddannelsesprogram bestående af generelle kurser, specialespecifikke kurser og et forskningstræningsmodul.

Ved fravær fra et tilmeldt kursus, hvor fraværet udgør mere end 10 % af den fastsatte varighed af kurset, godkendes kurset ikke. Godkendelse af kurset kræver desuden, at kursisten har deltaget aktivt, har afleveret eventuelle opgaver til tiden og har demonstreret eventuelle færdigheder, som skal opnås på kurset.

Hvis kurset ikke godkendes skal den faglige kursusleder vurdere, hvilke kompetencer den pågældende uddannelsessøgende psykolog mangler at opnå. Manglende kompetencer kan opnås på følgende måder:

- Den uddannelsessøgende psykolog deltager i tilsvarende kursus (kun i den del af kurset, den pågældende ikke tidligere har deltaget i, eller den del der ikke er bestået).
- Den uddannelsessøgende psykolog opnår manglende kompetencer ved selvstudie, som planlægges sammen med den uddannelsesansvarlige psykolog på det aktuelle ansættelsessted.
- Den uddannelsessøgende psykolog opnår manglende kompetencer under den resterende kliniske uddannelse. Opnåelse af manglende kompetencer på ansættelsessted forudsætter, at ansættelsesstedet kan tilbyde læring og vurdering i forhold til de manglende kompetencer.

Når den uddannelsesansvarlige psykolog på det aktuelle ansættelsessted sammen med den uddannelsessøgende psykolog har planlagt, hvordan manglende kompetencer opnås, er ansættelsesstedet ansvarlig for at justere uddannelsesplanen i samarbejde med den uddannelsessøgende psykolog.

7. Klageadgang

Der kan klages over uddannelsesmæssige forhold på det enkelte ansættelsessted til Sekretariatet for Specialpsykologuddannelsen, der rådgives i sådanne sager af det psykologfaglige uddannelsesudvalg i det pågældende speciale.

I henhold til § 20 Sundhedsstyrelsens bekendtgørelse nr. 1303 af 25. november 2010 om specialuddannelse af psykologer i børne- og ungdomspsykiatri og psykiatri kan klager over Sekretariatets afgørelser indbringes for Sundhedsstyrelsen senest 4 uger efter dato for afgørelsen. Sundhedsstyrelsens afgørelser kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed.